

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2023-554

10.7.2023

Gjensidige Forsikring ASA

Bilansvar

Steinsprutskade – ansvarsgrunnlag for lastebil? – bal. § 8.

Under en kjøretur den 15.11.22 oppstod det steinsprutskade på klagers personbil som kom kjørende bak en lastebil. Lastebilen fraktet jodholdige fyllmasser på lasteplanet. I etterkant tok klagers kaskoforetak kontakt med ansvarsforetaket til motparten med påstand om at skaden skyldes stein/masse som kom fra lastebilens henger idet den la seg inn fra en påkjøringsrampe. Ansvarsforetaket ble i den anledning forevist ulike videoer av hendelsen, men avslo ansvar under henvisning til at det ikke var dokumentert ansvarsgrunnlag hos motparten. Klager var uenig og mente at videoene viste at løsmassen hadde blåst av lasteplanet under høy hastighet og forårsaket skade på bilen. Nemnda kom til at det ikke var dokumentert ansvarsgrunnlag for lastebilen.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 38 241

Saksfremstilling

Saken gjelder klagers krav om erstatning for skade på bil og spørsmålet om det er dokumentert ansvarsgrunnlag hos motpart.

Klagers bil ble skadet av steinsprut 15.11.22 da hun kom kjørende på E6 bak motpartens lastebil som kjørte i samme kjøreretning. Skaden skal angivelig ha skjedd da lastebilen kom inn fra en påkjøringsrampe.

I etterkant av skaden tok klagers kaskoforetak kontakt med ansvarsforetaket til motparten og hevdet at personbilen hadde blitt truffet av stein/grus som hadde falt av hengeren til lastebilen. Motparten sendte i den forbindelse inn en skademelding til ansvarsforetaket hvor det fremgikk at sjåføren av lastebilen ikke hadde observert noen skadehendelse:

Fått henvendelse fra ... om at vår bil har vært involvert i steinsprut fra kjøretøy som har forårsaket av Det er ikke observert noe fra vår egen sjåfør. Men vi har fått opplyst tidspunkt og sted for hendelsen av motpart. Legger ved som vedlegg i saken. Hendelsen er også filmet av motparten. Det er på tidspunktet ikke fraktet stein som beskrevet men fyllmasse (jordholdig masse). Regnet hun beskriver er typisk støv fra anlegg som ligger i hjulbuer/rundt hjul. Man kan høre hun få steinsprut i ruta da vår bil legger seg inn fra påkjøringsrampe. Det er svært lite sannsynlig at lasset har forårsaket noe skade.

Det var deretter løpende dialog mellom foretakene hvor ansvarsforetaket mottok flere videoer fra kjøreturen. Ansvarsforetaket gjennomgikk de ulike videoene, men avviste ansvar 5.1.23 med den begrunnelse at skaden like gjerne kunne være forårsaket av stein som lå i veibanen eller hadde løsnet fra dekket til lastebilen.

Klager var uenig og innga følgende kommentarer til ansvarsforetakets avgjørelse 6.1.23: "Har dere sett alle videoene med lyd? Video 11, ca. etter 15 sekunder begynner det å "regne" grus som tydelig høres. Dette vedvarer ut videoen som varer i 32 sekunder. Deretter holder jeg litt mer

avstand til lastebilen, før det på video 2 begynner igjen i forkant av den større steinen. Skadene på bilen, små punktskader i panser, a-stolper og frontrute samsvarer med denne skademekanismen. I video 11 varer dette "regnet" av grus i minimum 17 sekunder. I 80 km/t svarer dette til ca. 380 meter. Vil dere si at dette også er tilfeldig? At det tilfeldigvis ligger grus veien som virvler opp nærmere 400 meter? Er det tilfeldig at hendelsen avsluttes med et stort smell representert av en større stein? Er det helt tilfeldig at det kjører en bil lastet med pukk (S. pukk) foran meg når dette skjer?"

Ansvarsforetaket fastholdt sin tidligere beslutning 13.1.23:

Etter vår vurdering er det ikke sannsynliggjort at deres parts bil har blitt skadet av stein eller annet som har falt av lasteplanet til vår kundes lastebil. Den ene steinen som treffer motparts bil og som vi hører godt at treffer, kommer sannsynligvis som følge av en "normal" steinsprut. Det er med andre ord ikke sannsynliggjort at vår part har utvist uaktsomhet. Kravstiller har bevisbyrden for sin påstand. Her kan vi ikke erkjenne ansvar.

Klager var fortsatt uenig og kontaktet Finansklagenemnda.

Klager krever steinsprutskaden dekket under motpartens ansvarsforsikring. De fremlagte videoene av hendelsen viser at skaden skyldes stein som kom fra lastebilen. I lydopptaket kan man tydelig høre lyden av småstein som treffer bilen, og dette starter når lastebilen kjører inn på E6. Noe senere smeller også en større stein i bilen. Lydopptaket fra hendelsen sammenfaller videre med skadene på bilen representert ved multiple små punktskader i lakk og frontrute. At det kun ble fraktet jordholdig fyllmasse på lasteplanet kan heller ikke legges til grunn all den tid motparten opprinnelig nektet for at han kjørte på veien i det aktuelle tidsrom. Uansett, har også slik fyllmasse potensial for å blåse av lasteplanet/virvle opp ved høy fart og forårsake skade.

Muligheten for at skaden kan skyldes at lastebilen har vrimlet opp steinene fra veibanen anser klager som svært lite sannsynlig. Steinspruten høres allerede da lastebilen er på vei inn på påkjøringsrampen, samt når den legger seg inn i høyre fil og bytter videre til venstre fil. Dette indikerer at steinspruten følger der lastebilen kjører. Når avstanden på et punkt er veldig stor, forsvinner lyden av steinsprut. Selv om man ikke kan se de små steinene, er det god oversikt over veibanen på filmen og det ses aldri noe grus der.

I et tilfelle som her, hvor løsmasse har blåst av lasteplanet under høy hastighet, skulle lasten ha vært sikret med presenning eller nett under transporten. Motparten har følgelig utvist uaktsomhet da han ikke har sikret lasten på en forsvarlig måte, jf. bal. § 8. I henhold til Kjøretøyforskriften § 3-2 pkt. 3 skal gods være sikret slik at det ikke utgjør en trussel for helse, eiendom eller miljøet. Det kreves videre at sikringen hindrer at godset verken faller av kjøretøyet eller slepe på vegen, ryke, støve eller fremkalle unødig støy eller på annen måte være til sjenanse for omgivelsene. Endelig fastslår vegtrafikkloven § 23 at kjøretøyet må være i forsvarlig og forskriftsmessig stand, herunder forsvarlig og forskriftsmessig lastet.

Forsikringsforetaket har avvist kravet og fremholdt at det ikke er dokumentert at skaden er påført av motpartens kjøretøy. Det er bilansvarslovens (bal.) § 8 som danner grunnlaget for å komme i ansvar overfor eier av et annet kjøretøy. Fører, eier, bruker eller passasjer må enten ha utvist uaktsomhet, kjøretøyet må ha hatt en teknisk svikt eller det må foreligge brudd på en gjeldende trafikkregel. Dette er ikke dokumentert i denne saken.

På det aktuelle skadetidspunktet fraktet ikke lastebilen stein, men jordholdig fyllmasse – og det er svært lite sannsynlig at dette lasset kan ha forårsaket skade. Ved gjennomgang av videoene kan det høres et smell, men det er ikke sannsynliggjort at steinen faktisk kommer fra lastebilens henger. Ut fra videoene kan man heller ikke se at det faller grus eller stein fra lasteplanet. Det kommer dessuten en annen lastebil (containerbil) kjørende på motorveien på samme tidspunkt

som steinspruten skal ha skjedd. Denne tar igjen motpartens lastebil og legger seg inn foran denne. Steinen(e) som forårsaket skade kan dermed like gjerne ha kommet fra containerbilen, fra et annet kjøretøy eller blitt virvlet opp i luften fra veibanen. Steinsprut fra veibanen eller fra dekkene faller derimot ikke inn under bal. § 8.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for skade ved steinsprut.

Nemnda slutter seg her til sekretariatets vurdering:

2. Er det sannsynliggjort at skadevolder er ansvarlig etter bal. § 8?

Du har anført at skadene på bilen er forårsaket av at småstein/løsmasse som har blåst av lasteplanet til lastebilen, og vist til videoene fra hendelsen. Foretaket har på sin side fastholdt at det er svært lite sannsynlig at lasset skal ha forårsaket slik skade, samt at innholdet i filmene ikke er nok til å bevise at steinspruten faktisk kom fra skadevolderes lasteplan.

Som nevnt er det du som har bevisbyrden for at skaden er forårsaket av skadevolders kjøretøy, og at skadevolder har opptrådt ansvarsbetingende uaktsomt. Vi viser i den forbindelse til avgjørelse med referanse **FinKN 2012-476** som gjaldt spørsmålet om foretaket hadde rett til å erkjenne ansvar under ansvarsforsikringen for skadevolders lastebil. Nemnda kom til at foretaket ikke kunne akseptere ansvar på skadevolders vegne, og uttalte følgende:

Ut fra partenes forklaringer fremstår det som sannsynlig at skaden på motpartens bil er forårsaket av lastebilen. Derimot er det vanskelig å si om det skadevoldende "objekt" kom fra lasteplanet eller ble slynget opp fra veibanen av lastebilens hjul. Dersom stein/grus er slynget opp fra veibanen vil det normalt sett ikke anses som uaktsomt, jf. **FKN-2010-064**, **FSN 6798** og **FSN 5169**. Det er skadelidte som har bevisbyrden for at objektet kom fra lasteplanet, og nemnda kan ikke se at dette er dokumentert i dette tilfellet. Selskapet kan derfor ikke akseptere ansvar på sikredes vegne.

Sekretariatet har gjennomgått videoene med lydopptak fra hendelsen og er enig i at det kan høres småstein som treffer bilen samt et smell fra noe som kan være en større stein. I likhet med nemndsavgjørelsen over fremstår det derfor etter vårt syn som sannsynlig at skaden på bilen er forårsaket av lastebilen. Derimot er det svært vanskelig å si om de skadevoldende "objekt" (steinene) falt av lasteplanet eller ble slynget opp fra veibanen av lastebilens hjul. Etter det vi kan se er det ikke ut fra filmene mulig å få bekreftet at det faktisk faller grus eller stein fra lasteplanet. Bevisbildet kompliseres ytterligere av at sjåføren har forklart at han ikke fraktet stein, men jordholdig fyllmasse. Så vidt vi forstår er lyden av småstein som kan høres i videoen også typisk støv fra anlegg som ligger i hjulbuer eller rundt hjul.

Sett hen til at det er i foreliggende sak fremstår som usikkert om steinspruten kom fra lasteplanet, kan sekretariatet ikke se at det er dokumentert at skadevolders kjøretøy har forårsaket steinsprutskaden. Tilsvarende finner sekretariatet at det heller ikke foreligger tilstrekkelig opplysninger til å vurdere hvorvidt skyldkravet er oppfylt.

For ordens skyld gjør vi oppmerksom på at nemnda i flere avgjørelser har lagt til grunn at stein/grus som er slynget opp fra veibanen i utgangspunktet ikke er å anse som uaktsomt jf. blant annet **FKN 2010-064**, **FinKN 2012-476** (nevnt over) og **2021-915**. Hva som konkret har skjedd i ditt tilfelle fremstår som uklart, og vi kan således ikke legge til grunn at foretaket er ansvarlig for skaden under skadevolders ansvarsdekning.

Basert på ovennevnte finner vi dermed ikke grunnlag for å kritisere foretakets avgjørelse, og kan ikke gi deg medhold i klagen.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).